

BEROEPS- BELANGEN

HET UTRECHTSCH E ONDERWIJS

*Van de Tandheelkundige Studentenvereniging „John Tomes”
ontvingen wij het volgende schrijven :*

De Tandheelkundige Studentenvereniging „John Tomes”, gevestigd te Utrecht, in hare vergadering van 22 November 1934 te Utrecht bijeen,

In aanmerking nemende :

dat den leden, allen tandheelkundige studenten, hun opleiding aan de Rijksuniversiteit te Utrecht genietende, uit te hunner kennis gekomen en gebrachte feiten, is bekend geworden, dat, voorzover is na te gaan alleen nog te Utrecht door een aantal tandartsen cursussen zijn en worden georganiseerd, ten doel hebbende om, naast en buiten de academische opleiding, in den tijd van slechts twee jaren gegadigden met succes het examen van tandarts te doen afleggen ;

dat in 1934 eenige dier cursisten in den tijd van één jaar hunne twee theoretische examina met succes hebben afgelegd, d.w.z. in de helft van den door docenten voor academisch studeerenden gevorderden studietijd ;

dat in 1935 deze cursisten zullen pogen hun tandarts-examen af te leggen na één jaar technische arbeid en één jaar patiëntenbehandeling bij curseerende tandartsen ;

dat de academische opleiding zoodanig is georganiseerd, dat tandheelkundige studenten eerst na technischen arbeid van minstens twee jaren en vervolgens patiëntenbehandeling gedurende 1½ jaar aan het Tandheelkundig Instituut te Utrecht tot het tandarts-examen kunnen overgaan ;

dat de arbeid, door de academisch opgeleide studenten, op het Instituut verricht, geschiedt onder de wetenschappelijke en kundige leiding der examinatoren, dewelke, na drie tot vier jaren praktisch contact met de examinandi, bij het examen geenszins alleen afgaan op het afleveren van een werkstuk, een prestatie, die, hoe

goed zij ook moge zijn, nog niet de waarborg verschaft van een wetenschappelijke en kundige uitoefening van het tandartsen beroep;

dat de waarborgen voor een wetenschappelijke en kundige uitoefening van het beroep van tandarts, die de academische opleiding verschaft, bij het volgen der meergenoemde cursussen ten eenenmale ontbreken;

dat de mogelijkheid van het volgen dier cursussen onvermijdelijk met zich zal brengen afgekeerdheid der tandheerkundige studenten van de universitaire opleiding, hetgeen wetenschappelijk en sociaal zeer nadeelige gevolgen moet hebben, terwijl tevens de academisch opgeleiden, die slechts in minstens vier jaren hun studiën voltooiden, in een zéér onbillijke positie worden geplaatst tegenover de cursisten;

van oordeel:

dat het bestaan van bovengenoemde cursussen, op de gronden als voren uiteengezet, wetenschappelijk en sociaal ongewenscht moet worden geacht en door de bevoegde instanties in dezen onverwijld dient te worden ingegrepen,

draagt aan het Bestuur der Vereeniging op het vorenstaande ten spoedigste aan de bevoegde en betrokken instantiën mede te deelen, dezelve verzoekende onverwijld die maatregelen te nemen en te treffen, die aan de ontstane, ongewenschte toestand een einde maken.

Deze motie is ter kennis gebracht aan:
den Minister v. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
de Academische Senaat v. d. Rijksuniversiteit te Utrecht,
de Curatoren der Rijksuniversiteit te Utrecht,
de Lectoren der Rijksuniversiteit te Utrecht,
de Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheerkunde.

Op dit schrijven werd, na ingewonnen advies van de Onderwijs- en Examencommissie, het volgende antwoord gezonden:

Aan het bestuur der T.S.V. „John Tomes” te Utrecht.
Mijne Heren,

Het dagelijks bestuur der Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheerkunde heeft met grote belangstelling kennis genomen van de inhoud der door Uwe Vereeniging op 22 Nov. l.l. aangenomen motie naar aanleiding waarvan het meent het volgende te Uwer kennis te moeten brengen:

dat voorop gesteld moet worden, dat, volgens art. 133 van de Hoger Onderwijswet, tot het afleggen der examens ieder wordt toe-

gelaten, onverschillig waar hij de daarvoor vereiste kundigheden heeft opgedaan, mits hij een diploma eindexamen Gymnasium of H.B.S. of een gelijkwaardig diploma kan vertonen,

dat hieruit dus blijkt, dat een opleiding voor de tandheelkundige examina, „naast en buiten de academische opleiding”, wettelijk geoorloofd is,

dat daarnaast de vraag of de wet toestaat, dat wettelijk nog onbevoegden (als studenten uiteraard zijn) patiënten mogen behandelen, ook indien dit gebeurt onder onmiddellijk toezicht en verantwoordelijkheid van wel-bevoegden, doch buiten de officiële instellingen om, ook na ingewonnen advies, noch ontkenkend, noch bevestigend kan worden beantwoord,

dat door ons nadere inlichtingen zijn gevraagd omtrent de thans in Utrecht georganiseerde cursussen, waarop de motie der T.S.V. John Tomes doelt en dat ons is gebleken, dat het hier geldt een aantal tandheelkundige studenten wier leeftijden variëren tussen 28 en 45 jaar, die door bijzondere omstandigheden (het te laat zijn voor hunne inschrijving op het Thk. Instituut) verplicht waren bijna een geheel jaar te wachten, wilden zij het officiële onderwijs volgen,

dat verder, naar ons is verzekerd, de organisatie van deze cursussen, die het mogelijk zouden maken het tandarts-diploma na 2½ jaar (en niet na 2 jaar, zoals de motie zegt) te behalen, zodanig is, dat bij daarvoor door aanleg geschikte personen met zeer grote werkkraft en opnemingsvermogen, het niet à priori behoeft te worden uitgesloten, dat zij hierin slagen,

dat evenwel nog practisch bewezen moet worden of dat inderdaad het geval zal zijn, waar nog geen der cursisten zich aan het practisch tandarts-examen heeft onderworpen,

dat wij overigens zeer zeker, in het algemeen gesproken, het organiseren van dergelijke cursussen niet zouden toejuichen, op grond van sommige der bezwaren in de motie genoemd, doch ook, omdat het gevaar voor het insluipen van ongewenste toestanden of zelfs misbruiken verre van denkbeeldig moet worden geacht,

dat wij verder van mening zijn, dat het ongewenst is, dat een leider van dergelijke particuliere cursussen als examinerator of plaatsvervangend examinerator in de commissie tot het afnemen der tandheelkundige examina zitting heeft,

dat wij echter het in de motie geopperde bezwaar tegen dergelijke cursussen *„dat de arbeid, door academisch opgeleide studenten op het T. I. verricht, geschiedt onder de wetenschappelijke en kundige leiding der examineratoren, dewelke, na 3 tot 4 jaar practisch contact met de examinandi, geenszins alleen afgaan op het afleve-*

ren van een werkstuk, een prestatie, die, hoe goed zij ook moge zijn, nog niet de waarborg verschaft van een wetenschappelijke en kundige uitoefening van het tandartsen-beroep", zeer zeker niet wenschen te onderschrijven, omdat bij het practisch tandarts-examen van de examinatoren niet anders mag worden aangenomen, dan dat het feit, dat de examinandus hen eventueel bekend is, geen rol zal spelen bij de beoordeling van de op zijn examen verrichte prestaties,

Dat wij, naar aanleiding van de boven aangehaalde zinsnede der motie, ook nog willen wijzen op het feit, dat integendeel de waarde der practische tandheelkundige examina, naar onze mening, zou worden verhoogd, indien aan de commissie, belast met het afnemen dier examina, werden toegevoegd enige practiserende tandartsen, staande buiten het onderwijs.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur,

w.g. J. A. SALOMONS,

secretaris.

Naar aanleiding van dit schrijven werd het volgende request gezonden aan den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen:

Aan Zijne Excellentie den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, te 's-Gravenhage.

Excellentie,

Namens het Hoofdbestuur der Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde hebben ondergetekenden, Charles Frederik Leopold Nord, Voorzitter en Julius Albert Salomons, Secretaris, Anton Mauvelaan 9, Bussum, de eer het volgenden te Uwer kennis te brengen:

dat zij ontvangen hebben het afschrift van een motie, welke is aangenomen door de Tandheelkundige Studenten Vereniging „John Tomes” te Utrecht in een vergadering, gehouden op 22 Nov. l.l., die betrekking heeft op het feit, dat door enige tandartsen te Utrecht cursussen zijn georganiseerd, ten doel hebbende, om, naast en buiten de academische opleiding, in den tijd van slechts twee jaren, gegadigden met succes het examen van tandarts te doen afleggen,

dat, volgens daarbij gevoegde mededeling, deze motie ook ter kennis is gebracht van Uwe Excellentie,

dat zij, naar aanleiding hiervan menen het volgende te moeten opmerken:

dat zij aan de T.S.V. „John Tomes” hebben toegezonden een schrijven, waarvan zij een afschrift hierbij insluiten,

dat zij in de eerste plaats de aandacht van Uwe Excellentie willen vragen voor de daarin voorkomende zinsnede, waarbij de wenselijkheid wordt uitgesproken van een maatregel, waardoor verkregen wordt, dat aan de commissie, belast met het afnemen van de practische examens voor tandarts worden toegevoegd enige practiserende tandartsen staande buiten het onderwijs, waardoor de betekenis dier examens zeer zeker zou worden verhoogd,

dat, ter nadere motivering dezer uitspraak, moge opgemerkt worden, dat het hun wel bekend is, dat er onder de leden-plaatsvervangers dezer commissie enige „practici” zijn, doch dat deze zelden of nooit in functie treden,

dat in de tegenwoordige samenstelling der commissie het examen vanzelfsprekend beheerst wordt door den aard en omvang van het onderwijs, terwijl, toch daarnaast, de aanstaande zelfstandige beoefening der tandheelkundige praktijk (niet meer in onderdelen, doch als één geheel) ook eisen behoort te stellen bij de beoordeeling der candidaten,

dat, om ook deze factor voldoende tot haar recht te doen komen, een examinerator uit de praktijk met meer oog daarop gewaard zal zijn, dan de docent, die uiteraard meer de resultaten van zijn onderwijs als maatstaf zal aanleggen,

dat zij menen, dat ook de commissie voor het practisch apothekers-examen en die voor de practische ingenieurs-examens, behalve uit Hoogleraren ook uit deskundigen buiten het Hoger-Onderwijs zijn samengesteld,

dat, waar hier dus blijkbaar een gemengde commissie als de beste oplossing wordt beschouwd, het ook voor het afnemen der practische tandarts-examens aanbeveling verdient de tegenwoordige eenzijdige samenstelling der commissie te compenseren door aanvulling met enige „practici”, die door hun dagelijkschen arbeid volkomen op de hoogte zijn van de bijzondere eisen der gewone praktijk en die geheel onafhankelijk staan ten opzichte van het onderwijs aan het Tandheelkundig Instituut te Utrecht.

In de tweede plaats zij het ons vergund met bovengenoemde motie der T.S.V. „John Tomes” onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen,

dat juist, doordat het onderwijs aan het Tandheelkundig Instituut teveel *technisch* is ingesteld en te weinig contact blijft houden met de wetenschappelijke basis der zgn. theoretische vakken, iets waarop reeds eerder door ons uitvoerig is gewezen, de mogelijkheid van slagen dezer cursussen niet à priori kan worden verworpen,

dat echter, zodra dit onderwijs meer nadruk gaat leggen op de *tandheelkundig-medische* scholing en de wetenschappelijke vorming, zeer zeker sommige der bezwaren, in deze motie genoemd, van gewicht zouden worden, ja, zulk een particuliere cursus door engie tandartsen gegeven, niet meer bestaanbaar zou zijn, waarom juist in het ontstaan van het denkbeeld van dezen cursus een aanwijzing temeer gezien moet worden, dat de tandheelkundige opleiding te Utrecht thans te kort schiet,

reden waarom zij zich tot Uwe Excellentie wenden, met het eerbiedig, doch dringend verzoek wel die maatregelen te willen nemen, die er toe zullen leiden, dat een verbeterde opleiding der a.s. tandartsen, vooral in tandheelkundig-medische richting worde bereikt.

't Welk doende, enz.

Namens het Hoofdbestuur der
Ned. Maatschappij t. Bev. d. Tandh.k.

w.g. CH. F. L. NORD, Voorzitter.

w.g. J. A. SALOMONS, Secretaris.

Met 1 bijlage.

Bussum, 12 Februari 1935.